

Asia: VN/32825/2024

Hallituksen esitys eduskunnalle opetus- ja kulttuuriministeriön hallinnonalan virastouudistusta koskevaksi lainsäädännöksi

Lausunnonantajan lausunto

Voitte kirjoittaa lausuntonne alla olevaan tekstikenttään

Satakunnan Museo kiinnittää huomiota seuraaviin seikkoihin kulttuuriympäristötehtävää ja alueellisen museotoiminnan edistämistehtävää hoitavan alueellisen vastuumuseon näkökulmasta:

Ehdotuksessa Laiksi Kulttuuriperintövirastosta määritellään Kulttuuriperintöviraston tehtävät (2. §). Tehtävänä on mm. toimia kulttuuriperinnön ja -ympäristön suojelun asiantuntijana sekä vastata arkeologisen kulttuuriperinnön ja kulttuuriympäristön suojelusta ja valvonnasta. Museolaissa (314/2019, 7. §) vastaavia tehtäviä määrätään myös alueellisille vastuumuseoille näiden omilla toimialueilla. Esityksessä mainitaan yhteistyö alueellisten vastuumuseoiden kanssa, mutta työnjako ja siten esimerkiksi lausuntovastuu eri tilanteissa jää määrittelemättä. Alueellisten vastuumuseoiden ja Kulttuuriperintöviraston vastuunjako tulisi laissa käsitellä täsmällisemmin.

Lakiesityksessä Kulttuuriperintöviraston status asiantuntijaviranomaisena mainitaan viraston tehtävässä vastata museoalan ja museoiden kulttuuriympäristötoiminnan valtakunnallisesta ohjaamisesta ja kehittämisestä. (2. § kohta 6) Myös saman pykälän kohdassa 1, jossa määritellään viraston tehtävä toimia kulttuuriperinnön ja -ympäristön suojelun asiantuntijana, tulee käyttää termiä ”asiantuntijaviranomainen”, ei pelkkä ”asiantuntija”.

Vaikka nimi Kulttuuriperintövirasto on asiantuntijanäkökulmasta toiminnan sisältöä kuvaava, Museovirasto on nimenä vakiintunut, tunnettu ja selvästi esim. ehdotetusta Kulttuurivirastosta eroava. Yksi esityksen ja lakimuutoksen tavoitteista on selkeyden lisääminen. On ennakoitavissa, että suurelle yleisölle termit Kulttuurivirasto ja Kulttuuriperintövirasto eivät kerro riittävästi virastojen toimialasta ja työnjaosta, ja ovat vaarassa sekoittua helposti. Nimimuutokset aiheuttavat myös ylimääräisiä kustannuksia tilanteessa, jossa kulttuurialaan kohdistuu suuria leikkauksia, ja jossa Kulttuuriperintöviraston resurssien väheneminen voi lisätä esimerkiksi alueellisten vastuumuseoiden

työtaakkaa. Kulttuuriperintöviraston osalta tulisi vielä harkita Kotimaisten kielten keskuksen antamaa suositusta jättää viraston nimeksi Museovirasto.

Jakomaa Johanna
Satakunnan Museo